

مطالعه موردی قوانین و مقررات نظام مالی محاسباتی کشور جمهوری خلق چین

به کوشش: مرتضی اسدی
اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل
دیوان محاسبات کشور

1390

کپی رایت: استفاده از این مطلب با ذکر منبع بلامانع است.

مقدمه :

جمهوری خلق چین کشوری منحصر به فرد از تمام شئون و جنبه‌های زندگی انسانی است. این کشور نه تنها از لحاظ جمعیت و پیشرفت‌های اقتصادی، اجتماعی رتبه اول را در دنیا از آن خود کرده است بلکه از لحاظ اداری، مالی و نظام حسابرسی و نظارتی نیز سرآمد بسیاری از کشورهای جهان است. همانگونه که تحلیل‌گران اقتصادی

آهنگ رشد اقتصادی و تجاری چین را یکی از معجزات هزاره سوم می‌پندارند، می‌توان این معجزه و رویداد خارق‌العاده و خارج از تصورات و معادلات اقتصادی جهان را به امور مالی و نظارتی هم در این کشور ربط داد. در واقع کشور چین در تمامی زمینه‌ها و جنبه‌های زندگی اعم از اقتصاد، صنعت، آموزش، توسعه و مسائل مالی و نظارتی یکسان رشد کرده است.

جای بسی شگفتی است که نظام مالی این کشور به شکل جدید و مطابق با استانداردهای روز دنیا در دهه 1990 در چین شکل گرفت و بر خلاف انتظار همگان در مدت زمان کوتاهی یعنی حدود 20 سال توانست خود را با آخرین پیشرفت‌های روز در دنیا همگام نماید. دیوان محاسبات و سیستم نظارت مالی در کشور چین در سال 1994 به تصویب رسید و ظرف مدت 21 سال گذشته توانست خود را با آخرین متدولوژی‌ها، استانداردها، دستورالعمل‌ها و نظام‌های حسابرسی داخلی، مستقل و نظارتی جهان هماهنگ نماید و در مواردی از آنها نیز پیشی گیرد.

به عنوان مثال دیوان محاسبات چین توانسته است در ظرف مدت 21 سال که از تأسیس دیوان محاسبات در این کشور می‌گذرد به ریاست سازمان اینتوسای (سازمان بین‌المللی مؤسسات مالی حسابرسی) دست یابد. (سال 2013 بیست و یکمین کنگره اینکوسای در چین برگزار خواهد شد و چین ریاست دوه‌ای سازمان را به مدت 3 سال در اختیار خواهد داشت. ناگفته نماند که این کشور در سازمان آسیایی مؤسسات عالی حسابرسی و در کارگروه‌ها و کمیته‌های تخصصی اینتوسای و سایر سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی حسابرسی رکورد دار امور است.

این نوشته تحقیقاتی قصد دارد تا ضمن ارائه شمایی کلی از نظام و فرایند مالی و نظارتی در کشور چین به ذکر اصلاحاتی که در این خصوص صورت گرفته است و دلایل اصلاحات مذکور به اختصار بپردازد. به همین لحاظ

اشاراتی به ساختار سیاسی و اقتصادی، نظام اداری چین، نظام مالی، نظام نظارتی (حسابرسی داخلی و مستقل)،
بودجه و قانون محاسبات چین خواهد شد.

بخش اول : ساختار سیاسی و اقتصادی

الف) ساختار سیاسی¹:

کشور چین در قرن 19 و ابتدای قرن بیستم دچار مشکلات عدیده سیاسی و اقتصادی از قبیل ناآرامی اجتماعی، قحطی، شکست نظامی، هرج و مرج و تحت اشغال خارجی بود. پس از جنگ جهانی دوم کمونیست‌ها به رهبری مائو زدوونگ نظامی دیکتاتوری - سوسیالیست را در کشور ایجاد کردند که منجر به حفظ حاکمیت چین، کنترل شدید ملت چین و پیشرفت‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی گردید. دنگ زی‌اوپینگ جانشین مائو در 1978 قدرت را بدست گرفت و توانست از طریق توسعه اقتصاد مبتنی بر بازار، کشور را از مشکلات اقتصادی رها کند و به سمت پیشرفت سوق دهد. از سال 1990 چین حضور گسترده‌ای در سطح جهان بویژه در سازمان‌های بین‌المللی دارد.

قانون اساسی چین که اولین و مهمترین قانون در کشور محسوب می‌شود به شکل جدید آن در 4 دسامبر 1982 در پنجمین کنگره ملی خلق چین به تصویب رسید و از آن زمان تا کنون اصلاحیه‌هایی در سال‌های 1988، 1993، 1999 و در سال 2004 به آن افزوده شده است. اولین قانون اساسی چین در سال 1954 نوشته شد که در سال‌های 1975 و 1978 نیز اصلاحاتی در آن صورت گرفت. آنچه مهم است آن است که هر گونه تغییر در قانون اساسی منجر به تغییرات اساسی در دولت شده است و این تغییرات پیشرفت‌های عظیم اقتصادی، اجتماعی را در چین در پی داشته است.

هدف اصلی قانون اساسی چین ایجاد ثبات داخلی و توسعه اقتصادی و اجتماعی و تثبیت جایگاه کشور در میان جامعه بین‌المللی است. قسمت عمده این قانون کپی برداری و الهام‌گیری از قانون اساسی اتحاد جماهیر شوروی سابق است که در سال 1936 تصویب شد. این قانون دارای 138 ماده است و ضمن حذف نظام طبقاتی در چین، اولویت کاری کشور را بر توسعه و حفظ منافع حزب کمونیست می‌داند که قدرت را بصورت متمرکز حفظ خواهد کرد.

¹ . برای این بخش از مطالب مندرج در این سایت استفاده شده است:

با توجه به مفاد قانون اساسی چین، این کشور در اول اکتبر 1949 استقلال یافته است. کشور دارای یک حزب است که تمامی تصمیمات و سیاست‌های کلی کشور را تعیین کرده و بر اجرای آن سیاست‌ها نظارت دارد. چین دارای سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه است. کنگره ملی خلق چین در رأس قوه مقننه قرار دارد و تنها مجلس موجود در این کشور است که دارای 2987 نماینده می‌باشد و اعضاء آن به مدت 5 سال توسط حزب کمونیست انتخاب می‌شوند. کنگره وظیفه قانونگذاری و امور نظارتی در کشور را بر عهده دارد.²

رئیس جمهور در رأس قوه مجریه قرار دارد و ریاست شورای وزیران با نخست وزیر می‌باشد. شورای وزیران را کنگره ملی خلق چین تعیین می‌کند، همچنین رئیس جمهور و نخست وزیر به مدت 5 سال از طرف کنگره انتخاب می‌شوند.

رئیس دیوان عالی کشور در رأس قوه قضائیه قرار دارد و قضات این دیوان را کنگره ملی خلق چین انتخاب می‌کند. دادگاه‌های عمومی و ویژه همگی زیر نظر این قوه فعالیت می‌کنند.

ب) ساختار اقتصادی³:

جمهوری خلق چین از اواخر دهه 1970 به بعد از اقتصاد متمرکز و برنامه‌ریزی شده به سوی اقتصادی مبتنی بر بازار روی آورد. در سال 2010 چین به عنوان بزرگترین صادرکننده جهان مطرح شد. منظور از اقتصاد بازار ایجاد اصلاحات در بخش‌های مختلف اقتصادی چین نظیر آزادسازی تدریجی قیمت‌ها، تمرکززدایی مالی، استقلال شرکت‌های دولتی، نظام متنوع بانکداری در کشور، ایجاد بازارهای سهام، رشد سریع بخش خصوصی و پذیرفتن سرمایه‌گذاری خارجی و حضور فعال در تجارت جهانی می‌باشد.

² Constitution of People's Republic of China
<http://english.peopledaily.com.cn/constitution/constitution.html>

³ . CIA The World Fact book-China
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html>

انجام اصلاحات اقتصادی در چین منجر به شکوفایی اقتصادی و افزایش کارایی و در نتیجه افزایش تولید ناخالص ملی به ده برابر از سال 1978 تا کنون شده است. در نتیجه این اصلاحات و رشد سریع اقتصادی، چین در سال 2010 به دومین اقتصاد بزرگ دنیا پس از ایالات متحده آمریکا تبدیل شد. کشور چین برای تداوم رشد اقتصادی، برنامه‌های 5 ساله را تدوین و اجرا می‌کند و در همین راستا دوازدهمین برنامه 5 ساله این کشور در مارس 2011 به تصویب رسید. این برنامه بر اصلاحات بیشتر اقتصادی و افزایش مصرف داخلی تکیه دارد تا اقتصاد این کشور برای افزایش تولید ناخالص ملی چندان به صادرات وابسته نباشد.

علیرغم پیشرفت‌های اقتصادی عظیم، اقتصاد چین با چالش‌هایی نظیر تورم، بدهی‌های داخلی دولت، کاهش نرخ پس‌اندازهای داخلی، ایجاد اشتغال برای میلیون‌ها نفر، کاهش فساد مالی و سایر جرایم اقتصادی و تخریب محیط زیست و تحولات اجتماعی ناشی از رشد بیش از حد اقتصادی مواجه است.

بخش دوم : نظام اداری در چین

بر اساس تقسیمات کشوری در چین 23 استان، 5 منطقه خود مختار و 4 شهرداری (پکن، چون چیانگ، شانگهای و تیانجین) وجود دارد. تعداد استانها 23 استان است که با احتساب تایوان چین 23 استان دارد. همچنین دو منطقه اداری ویژه نیز به نام‌های هنگ کنگ و ماکائو نیز وجود دارند.

مجموعه نظام اداری چین زیر نظر شورای دولتی یا همان هیأت دولت می‌باشد که عالی‌ترین ارگان اداری کشور است. این شورا ضمن اجرای قوانین مصوب توسط کنگره ملی خلق چین، در قبال نمایندگان کنگره پاسخگو بوده و فعالیت‌های خود را به آنان گزارش می‌کند. این شورا حق دارد در چارچوب اختیارات خود تدابیر و مقررات اداری را تنظیم و تصمیمات و دستوراتی را صادر نماید. شورای دولتی مرکب از نخست وزیر، معاونین نخست وزیر، اعضای شورای دولتی، وزیران، رؤسای کمیسیون‌ها و غیره است. در حال حاضر چین دارای 28 وزارتخانه به شرح زیر می‌باشد: وزارت خارجه، دفاع، کمیسیون ملی توسعه اصلاحات، آموزش و پرورش، علوم و فنون، کمیسیون علوم و فنون و صنایع دفاعی، کمیسیون امور ملیتها، امنیت عمومی، امنیت ملی، نظارت، امور مدنی، وزارت قضایی، امور

پرسنل، کار و تأمین اجتماعی، راه آهن، راه و ترابری، منابع زیرزمینی، سازندگی، اطلاع رسانی، آبیاری، فرهنگ، بهداشت، کشاورزی، بازرگانی، کمیسیون ملی جمعیت و تنظیم خانواده، بانک خلق و اداره رسیدگی و ممیزی است.

بخش سوم : نظام مالی در کشور چین

الف) حسابرسی داخلی

با آغاز اصلاحات اقتصادی در دهه 1980 تقاضا برای انجام کنترل‌های داخلی بهتر در شرکت‌ها قوت گرفت و ضرورت نظارت توسط نظام حسابرسی داخلی را ایجاد کرد. نظام حسابرسی داخلی در دو دهه قبل در چین آغاز شد و در ده سال گذشته به رشد خود رسیده است اما همچنان این نظام دارای مشکلات و دشواری‌هایی است.

در چین ضرورت انجام حسابرسی داخلی و کنترل‌های داخلی به دلیل توسعه سریع اقتصادی ناشی از سیاست اقتصاد بازار آزاد و در نتیجه آن تأسیس هزاران شرکت در این کشور می‌باشد. اجرای سیاست‌های اصلاحی دولت در حوزه اداری کشور نیز دلیل دیگری بر رواج حسابرسی داخلی در چین است. در اوت 1983 شورای دولتی (هیأت وزیران) چین آئین نامه‌ای را به تصویب رساند که بر اساس آن دستگاهها، وزارتخانه‌ها و همچنین شرکت‌های دولتی موظف می‌شدند تا با کمک دیوان محاسبات واحدهای حسابرسی داخلی را در خود ایجاد نمایند. بر همین اساس در سال 1987 مؤسسه حسابرسان داخلی تأسیس شد و در دسامبر همان سال به انجمن بین‌المللی حسابرسان داخلی پیوست. در سال 1988، شورای دولتی، استانداردهای حسابرسی چین را به تصویب رساند که در فصل ششم آن بر تأسیس واحدهای حسابرسی داخلی و وظایف آنها و نیز رابطه‌شان با سازمانهای دولتی حسابرسی (دیوان محاسبات) تأکید شده است. در سال 1994 شورای وزیران قانون محاسبات را تصویب کرد که متعاقباً این قانون به تصویب کنگره ملی خلق چین رسید. در این قانون جایگاه حسابرسی داخلی تعریف شده است. در سال 1995 دیوان محاسبات چین دستورالعمل حسابرسی داخلی را تصویب کرد و در سال 2003 دیوان محاسبات خود نیز این مصوبه را اجرایی نمود. در حال حاضر تعداد حسابرسان داخلی در کشور در حال افزایش است.

حسابرسان دیوان محاسبات از گزارش‌های تهیه شده توسط واحدهای حسابرسی داخلی مستقر در وزارتخانه‌ها، سازمانها و شرکتهای دولتی برای انجام وظایف قانونی خود استفاده می‌کنند و در واقع تعامل خوبی بین دیوان محاسبات و این نهادهای حسابرسی در چین وجود دارد.

در چین واحد حسابرسی داخلی به دو صورت ایجاد شده و عمل می‌کند: در مورد اول این واحد در شرکت‌های دولتی تأسیس می‌شود و این واحد زیر نظر هیأت مدیره شرکت فعالیت می‌کند و به آن گزارش می‌دهد. در مورد دوم واحد حسابرسی داخلی در درون ذیحسابی‌ها تأسیس شده و به فعالیت می‌پردازند و به ذیحساب و یا مدیر ارشد سازمان یا وزارتخانه موردنظر گزارش می‌دهد.

(ب) حسابرسی مستقل⁴:

پس از گذشت 30 سال از تأسیس جمهوری خلق چین، هیچ نوع سازمان مستقل حسابرسی در این کشور وجود نداشت. کنترل درآمدها و هزینه‌های دولت توسط هیاتهای نظارتی داخلی در ادارات دارایی صورت می‌گرفت. در دسامبر 1982 در پاسخ به نیازهایی که در ارتباط با اصلاحات و سیاست‌های درهای باز در چین احساس می‌شد، پنجمین مجمع عمومی کنگره خلق چین مصوبه‌ای را به تصویب رساند که طی آن سیستم حسابرسی در چین پدید آمد و این مسأله در اصلاحیه قانون اساسی مورد توجه قرار گرفت. از آن پس در سپتامبر 1983 دیوان محاسبات جمهوری خلق چین در قالب استان، شهرداری و بخش تأسیس شد و حسابرسی تدریجاً در سرتاسر کشور شکل گرفت. از زمان تأسیس دیوان محاسبات چین، حسابرسی و نظارتهای مالی نقش مهمی در پیشبرد توسعه اقتصاد ملی، ایجاد دولت سالم و حصول اطمینان از اجرای سیاست‌های مالی دولت و قوانین اقتصادی ایفا کرده است.

قانون محاسبات چین:

⁴ . About the national Audit Office of People's Republic of China
http://www.cnao.gov.cn/main/articleshow_ArtID_952.htm

قانون محاسبات چین در نهمین نشست کمیته دائمی هشتمین کنگره خلق چین در 31 اوت 1994 به تصویب رسید. پس از گذشت 12 سال از تصویب این قانون و پس از شناسایی نقاط ضعف آن در 28 فوریه 2006 این قانون مورد بازنگری قرار گرفت و اصلاحاتی در آن بعمل آمد این قانون دارای 7 فصل و 54 ماده است.

جایگاه قانونی⁵:

جایگاه قانونی حسابرسی و نظارتی در چین در قانون اساسی جمهوری خلق چین پیش بینی شده است. ماده 91 قانون اساسی تصریح می‌نماید: «شورای وزیران موظف است که نهاد حسابرسی را که وظیفه آن حسابرسی درآمدها و هزینه‌های مالیه عمومی دستگاههای دولت مرکزی و دولت‌های محلی است تأسیس نماید. نهاد حسابرسی همچنین موظف است که به درآمدها و هزینه‌های مؤسسات بانکداری دولتی، شرکت‌ها و سازمانهای دولتی رسیدگی نماید. نهاد حسابرسی زیر نظر نخست وزیر در شورای وزیران فعالیت خواهد کرد و قدرت نظارتی خود را از طریق انجام حسابرسی‌های مستقل مطابق با قانون و بدون دخالت هر سازمان و نهاد دولتی یا اشخاص اعمال خواهد کرد».

ماده 109 قانون اساسی جمهوری خلق چین تصریح می‌نماید: «دولت‌ها در جمهوری خلق چین در سطح استانها و بالاتر موظف می‌گردند تا سازمانهای حسابرسی مربوط به خود را تأسیس نمایند. سازمانها و نهادهای حسابرسی محلی در تمامی سطوح مسئولیت پاسخگویی به دولتهای محلی متبوع خود را برعهده دارند و باید به آنها گزارش دهند».

مواد 62، 67، 80 و 86 قانون اساسی نیز وظایف رئیس دیوان محاسبات را مشخص کرده است: «رئیس دیوان محاسبات باید عضو هیأت دولت باشد. رئیس دیوان به پیشنهاد نخست وزیر و تصویب کنگره ملی خلق چین یا کمیته دائمی آن منصوب می‌گردد و صرفاً ریاست جمهوری چین حق عزل و نصب رئیس دیوان محاسبات را بر عهده دارد».

⁵ . http://www.cnao.gov.cn/main/AboutUs_ArtID_726.htm

مدیران و رؤسای محلی نهادها و سازمانهای دولتی در سطوح مختلف باید در دولت‌های محلی متبوع خود عضویت داشته باشند، عزل و انتصاب این مدیران مطابق با قوانین صورت خواهد گرفت. هیچ مقامی حق عزل آنها را ندارد مگر آنکه تخلفی مرتکب شوند، بیمار شده و یا در انجام وظایف خود قصور نمایند و یا اینکه صلاحیت ادامه خدمت در سمت مذکور را نداشته باشند.

نظام حسابرسی در چین⁶:

نهادهای حسابرسی در چین زیر نظر دولت‌های خلق چین فعالیت می‌کنند و در واقع بخشی از قوه مجریه به حساب می‌آیند. دیوان محاسبات چین در واقع یکی از وزارتخانه‌های این کشور است که در شورای وزیران عضویت دارد و مستقیماً زیر نظر نخست وزیر این کشور فعالیت می‌کند. این سازمان نسبت به برنامه‌ریزی و انجام کار حسابرسی کل کشور مبادرت ورزیده و گزارش‌های خود را به شورای وزیران ارائه می‌کند.

نهادهای حسابرسی محلی که زیر نظر دولت‌های محلی در سطوح مختلف فعالیت می‌کنند، می‌توانند نسبت به برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت حسابرسی و نظارتی مطابق با مقررات و قوانین مربوط به خود اقدام نمایند. کار اینگونه نهادها توسط نهادهای حسابرسی مافوق بررسی و هدایت می‌شود و گزارش‌های آنها به سازمانها و نهادهای مافوق حسابرسی ارجاع می‌گردد.

در حال حاضر تعداد 31 سازمان حسابرسی در استانهای مختلف چین وجود دارد. تعداد سازمانهای حسابرسی در سطح شهرداری‌ها به 434 مورد و در بخش‌داری‌ها به 3075 مورد رسیده است، در کل دیوان محاسبات این کشور در حدود 80 هزار نفر پرسنل دارد.

افزون بر آنچه گفته شد، مناطق اداری ویژه هنگ کنگ و ماکائو نیز سازمانهای حسابرسی مربوط به خود را ایجاد کرده‌اند. در قوانین اصلی برای هنگ کنگ و ماکائو دیوان محاسبات پیش بینی شده است. همچنین شعبه‌ای از دیوان محاسبات در تایوان نیز فعالیت خود را آغاز کرده است.

⁶ . Audit System in China

http://www.cnao.gov.cn/main/AboutUs_ArtID_727.htm

وظایف و مسؤولیت‌های دیوان محاسبات چین⁷:

در قانون محاسبات چین و نیز در مقررات اجرایی قانون مذکور، وظایف و مسؤولیت‌های دیوان محاسبات چین به شرح ذیل تبیین شده است:

دیوان محاسبات چین موضوعات زیر را مورد رسیدگی و نظارت مالی قرار خواهد داد:

- 1- اجرای بودجه و سایر درآمدها و هزینه‌های دولتی در سطوح مربوطه
- 2- اجرای بودجه و حسابهای نهایی و سایر درآمدها و هزینه‌های سازمانهای دولتی (و واحدهای تابعه آنها) در سطوح مربوط و دولت‌های محلی سطوح پایین‌تر
- 3- درآمدها و هزینه‌های مالی سازمانها و مؤسسات دولتی و نیز سایر نهادهایی که از بودجه دولت استفاده می‌کنند.
- 4- درآمدها و هزینه‌های مالی بانک مرکزی
- 5- دارایی‌ها، بدهی‌ها، سود و زیان مؤسسات پولی دولتی و نیز دارایی‌های مؤسسات پولی دیگر که بیشترین بخش دارایی‌های آنها به دولت تعلق دارد.
- 6- دارایی‌ها، بدهی‌ها، سود و زیان شرکت‌های دولتی و شرکت‌هایی که سرمایه آنها متعلق به دولت است و مسؤولیت کنترل سهام و دارایی‌هایشان بر عهده خودشان است.
- 7- اجرای بودجه و حسابهای نهایی در ارتباط با پروژه‌ها و طرح‌های عمرانی که کاملاً و یا بخش عمده آن توسط سرمایه‌گذاری دولتی تأمین می‌شود.
- 8- درآمدها و هزینه‌های مالی شامل صندوق‌های بیمه‌های اجتماعی، کمک‌های بلاعوض و سایر منابع مربوط و سرمایه‌هایی که توسط سازمانهای دولتی و سایر واحدهای مجاز از سوی دولت مدیریت می‌شود.

⁷ . http://www.cnao.gov.cn/main/AboutUs_ArtID_728.htm

9- درآمدها و هزینه‌های مالی در ارتباط با پروژه‌هایی که از سازمانهای بین‌المللی و یا دولت‌های سایر کشورهای جهان کمک و یا وام دریافت می‌کنند.

10- مطابق با قوانین و مقررات دولت، مدیران ارشد دستگاهها و سازمانهای دولتی و واحدهای تابعه آنها نیز مورد حسابرسی قرار می‌گیرند، بویژه نحوه عملکرد و فعالیت آنان در دوره تصدی و نیز به موضوع پاسخگویی مالی و اقتصادی آنان بدقت رسیدگی می‌شود.

دیوان محاسبات چین از طریق انجام حسابرسی‌های مربوط به اجرای بودجه دولت مرکزی و نیز درآمدها و هزینه‌های دولت‌های محلی، وظیفه نظارتی خود را اعمال کرده و گزارش‌های حسابرسی خود را به نخست وزیر چین ارائه می‌کند. سازمانهای محلی حسابرسی نیز در سطوح مختلف باید از طریق رسیدگی به اجرای بودجه دولت‌های محلی متبوع خود و بررسی درآمدها و هزینه‌ها، گزارش حسابرسی خود را به سطوح بالاتر در دولت‌های محلی ارائه نمایند.

همه ساله، سازمانهای محلی حسابرسی در سطوح مختلف موظفند گزارش حسابرسی خود را در مورد اجرای بودجه و در زمینه درآمدها و هزینه‌های دولت متبوع خود را به کمیته دائمی کنگره خلق چین در سطوح مربوط از طرف دولت‌های محلی خود ارائه نمایند.

با توجه به موضوعات خاص مربوط به درآمدها و هزینه‌های دولتی، سازمانهای حسابرسی می‌توانند از طریق حسابرسی و رسیدگی، به تحقیق و تفحص در موضوعات خاص پرداخته و گزارش مربوط را به دولت‌های محلی در سطوح مربوط و به سازمانهای حسابرسی در سطوح بالاتر تسلیم کنند.

سازمانهای حسابرسی موظفند دستورالعمل‌های حرفه‌ای و نظارتی خود را در مورد حسابرسی‌های داخلی ارائه کنند. آنها همچنین اختیار دارند تا گزارش‌های حسابرسی تهیه شده توسط شرکت‌های دولتی حسابرسی را بررسی نمایند.

اقتدار دیوان محاسبات چین⁸:

دیوان محاسبات چین بر اساس قانون محاسبات و مقررات اجرایی آن دارای اختیارات و اقتدار زیر است:

1- قدرت دریافت اطلاعات از دستگاههای مورد رسیدگی:

سازمانهای حسابرسی می‌توانند از دستگاهها و سازمانهای مورد رسیدگی مطابق با قوانین حسابرسی اطلاعات زیر را درخواست نمایند: بودجه یا صورتهای های درآمدها و هزینههای مالی، صورت حساب اجرای بودجه، حسابهای نهایی و صورتهای مالی، اطلاعات الکترونیکی مربوط به دولت و اطلاعات مربوط به درآمدها و هزینههای سازمان مورد رسیدگی که توسط کامپیوتر پردازش می‌شود، در صورت لزوم اسناد و مدارک مربوط به فناوری اطلاعات و کامپیوترها، اطلاعات در مورد حسابهای دستگاه مورد نظر نزد مؤسسات مالی و پولی، گزارشهای حسابرسی تهیه شده توسط شرکت‌های حسابرسی دولتی و سایر اطلاعات مربوط به دولت‌ها در ارتباط با درآمدها و هزینههای مالی.

2- قدرت انجام بررسی‌های حسابرسی:

سازمانهای حسابرسی قدرت دارند تا اسناد حسابداری، دفاتر حساب، صورتهای مالی و نظام کامپیوتری مورد استفاده برای مدیریت اطلاعات الکترونیکی درآمدها و هزینههای دولت و سایر اطلاعات و دارایی مربوط به درآمدها و هزینههای مذکور را درخواست نمایند.

3- قدرت تحقیق و تفحص و حصول شواهد:

سازمانهای حسابرسی اختیار دارند تا درباره واحدها و اشخاصی که به موضوعات حسابرسی ارتباط پیدا می‌کنند، تحقیق و تفحص نموده و استشهاد لازم را تهیه نمایند. سازمان حسابرسی می‌تواند پس از اخذ نظر مدیر سازمان حسابرسی مافوق خود درباره حسابهای دستگاههای مورد رسیدگی که نزد مؤسسات پولی و مالی حساب دارند، تحقیق و تفحص نمایند. چنانچه سازمان حسابرسی کشف نماید که یکی از دستگاههای مورد رسیدگی سپرده‌های

⁸ . Audit Law of the People's Republic of China
http://www.cnao.gov.cn/main/articleshow_ArtID_952.htm

خود را به حساب شخص خاصی واریز کرده است، این سازمان می‌تواند با اجازه مدیر و یا کسب تکلیف از سازمان حسابرسی مافوق خود در این خصوص تحقیق و تفحص نماید.

4- قدرت درخواست کمک:

سازمان حسابرسی می‌تواند از سایر سازمانها و وزارتخانه‌های دولتی نظیر سازمان امنیت، بازرسی، دارایی، مالیات، گمرک، قیمت گذاری، مدیریت صنایع، بازرگانی و غیره درخواست کمک نماید.

5- قدرت انجام اقدامات الزام آور:

سازمان حسابرسی می‌تواند در صورتیکه فعالیتها و اعمال دستگاههای مورد رسیدگی خلاف مقررات دولتی و مغایر با قوانین مربوط به درآمدها و هزینه‌های مالی باشد، از ادامه فعالیت آن سازمان جلوگیری کرده و موضوع را به وزارت دارایی اطلاع دهد تا بودجه کنونی سازمان مذکور بلوکه شده و جلوی تخصیص بودجه در آینده نیز گرفته شود. چنانچه دستگاه مورد رسیدگی اسناد و مدارک موردنظر از قبیل دفاتر حساب، صورتهای مالی و سایر اطلاعات مربوط به درآمدها و هزینه‌ها را جابجا، پنهان و یا نابود نماید و یا اینکه اموال دولتی را که در نتیجه نقض قوانین و مقررات بدست آورده است جابجا نماید و یا پنهان نماید در این صورت سازمان حسابرسی حق دارد پس از اخذ نظر مدیریت و یا اخذ نظر سازمان حسابرسی مافوق نسبت به مهر و موم دارایی‌ها و اشیاء موردنظر اقدام نماید.

6- قدرت معرفی متخلفان به مراجع صلاحیت دار:

در صورتیکه سازمان حسابرسی به این نتیجه برسد که اشخاص مسئول نسبت به نقض قوانین و مقررات دولتی در خصوص درآمدها و هزینه‌های دولتی اقدام کرده‌اند، می‌تواند اینگونه افراد را به مراجع قضایی یا به هیأت تخلفات اداری معرفی کند تا به تخلف آنها بطور دقیق رسیدگی شود. چنانچه اینگونه تخلفات ماهیت کیفری داشته باشد، موضوع به مراجع قضایی ارجاع داده می‌شود. در صورتیکه سازمان حسابرسی به این نتیجه برسد که قوانین دستگاه مورد رسیدگی با سایر قوانین و مقررات اداری کشور تناقض دارد می‌تواند پیشنهاد کند تا دستگاه موردنظر قوانین

خود را بازنگری نماید. سازمان حسابرسی اختیار دارد تا توصیه‌هایی را در این خصوص به قوه مقننه و مجریه و سایر مراجع صلاحیت دار ارائه نماید تا قوانین، مقررات، سیاست‌ها، اقدامات و غیره اصلاح گردند.

7- قدرت اعمال مجازات:

سازمانهای حسابرسی می‌توانند مطابق با قوانین نسبت به اعمال مجازات علیه فعالیت‌های دستگاههای مورد رسیدگی که با قوانین و مقررات مربوط به هزینه‌ها و درآمد دولت مغایرت دارند، اقدام نمایند.

8- قدرت اعلام و انتشار نتایج حسابرسی:

سازمانهای حسابرسی می‌توانند نتایج حسابرسی را در قالب نشریات چاپ کرده و به دستگاههای مورد رسیدگی مربوط ارسال نمایند و اینکه اینگونه مطالب را برای اطلاع عموم مردم منتشر نمایند.

رویه‌های حسابرسی:

رویه‌هایی که سازمانهای حسابرسی در چین استفاده می‌کنند دارای 4 مرحله است: برنامه ریزی حسابرسی، آماده سازی حسابرسی، اجرای حسابرسی و نتیجه گیری کار حسابرسی، در سطور زیر هر یک از مراحل فوق تشریح می‌گردد:

برنامه ریزی حسابرسی:

سازمان حسابرسی بر اساس وضعیت دولت و رویه‌های کنونی کار حسابرسی باید نسبت به آماده سازی طرح انجام حسابرسی پروژه‌های لازم در دوره زمانی خاص اقدام نماید. از طریق برنامه‌ریزی حسابرسی می‌توان از اهداف حسابرسی، مأموریت، اولویت‌ها و اقدامات اجرایی کار حسابرسی اطمینان حاصل نمود.

آماده سازی کار حسابرسی:

سازمان حسابرسی ابتدا تیم حسابرسی را بر اساس موضوعات حسابرسی که در برنامه حسابرسی آمده است انتخاب می‌کند. سپس 3 روز قبل از انجام حسابرسی، دستگاه مورد رسیدگی از این موضوع مطلع می‌شود.

در شرایط خاص سازمان حسابرسی می‌تواند پس از تأیید مدیریت نسبت به انجام بی‌درنگ حسابرسی اقدام نماید. سازمان حسابرسی در سطح بالاتر هنگامی که سازمان سطح پایین‌تر را مسئول اجرای پروژه حسابرسی خاصی می‌نماید باید برنامه کار حسابرسی را تهیه و ارائه نماید. هدف از این کار انجام حسابرسی به شکل یکسان است. هر یک از تیم‌های حسابرسی باید قبل از اجرای حسابرسی نسبت به تهیه برنامه حسابرسی مربوط به خود اقدام نماید.

اجرای حسابرسی:

حسابرسان در این مرحله نسبت به بررسی اسناد و مدارک حسابداری، دفاتر حساب، صورتهای مالی و سایر اطلاعات مربوط به موضوع حسابرسی، بررسی وجوه نقد و اموال و دارایی‌های دولت و اشخاص اقدام می‌کنند. حسابرسان در این مرحله مطابق با قوانین و مقررات نسبت به جمع‌آوری اطلاعات و تهیه کاربرگ‌های حسابرسی اقدام می‌نمایند.

نتیجه‌گیری کار حسابرسی:

حسابرسان پس از تکمیل کار حسابرسی باید گزارش حسابرسی خود را به سازمان حسابرسی تسلیم نمایند. با این وجود، حسابرسان قبل از ارسال این گزارش باید نظرات دستگاه مورد رسیدگی را نیز جویا شوند. سازمان حسابرسی موظف است پس از بحث و بررسی گزارش ارسال شده توسط تیم حسابرسی و تجزیه و تحلیل پاسخ‌های ارائه شده از طرف دستگاه مورد رسیدگی، گزارش نهایی خود را صادر نماید. در صورتیکه دستگاه مورد رسیدگی مرتکب تخلف شده باشد و قوانین مربوط به درآمدها و هزینه‌های دولت را نقض کرده باشد، سازمان حسابرسی مطابق قوانین، تصمیم‌گیری کرده و یا پیشنهادهاتی را برای دستگاه مورد رسیدگی در ارتباط با حل و فصل این تخلف و یا اعمال مجازات لازم ارسال می‌کند.

ج) بودجه و فرایند آن در چین و اصلاحات در این خصوص⁹:

نظام بودجه ریزی در چین شباهت بسیار زیادی با سایر کشورهای جهان دارد. فرایند بودجه ریزی و تصویب بدین شکل انجام می‌شود:

دولت مرکزی، دولت‌های محلی، شهرداری‌ها، استان‌ها و شهرستان پیش‌بینی‌های بودجه مورد نیاز خود را برای وزارت دارایی ارسال می‌نمایند. وزارت دارایی با تلفیق اطلاعات بودجه نسبت به تهیه پیش‌نویس بودجه اقدام می‌کند که این پیش‌نویس در شورای دولتی چین که همان هیأت وزیران است مورد تصویب قرار می‌گیرد. سپس مصوبه شورای دولتی به کنگره ملی خلق چین برده می‌شود و در آنجا بودجه نهایی به تصویب می‌رسد.

چین اصلاحات گسترده‌ای را در نظام بودجه ریزی خود طی ده سال گذشته اعمال کرده است. این اصلاحات شامل تهیه بودجه، تصویب، اجرای بودجه و حسابرسی آن می‌شود. در سال 1999 بسته پیشنهادی اصلاح بودجه ارائه گردیده بود که اصلاح بودجه سه هدف اصلی داشت: افزایش شفافیت، بهبود پاسخگویی و بهبود بودجه ریزی. علیرغم پیشرفت‌های سریع اقتصادی در چین، بودجه و مسائل ناشی از آن، از جمله چالش‌های بزرگ دولت چین بشمار می‌رود. گزارش‌های سالانه دیوان محاسبات در کمیته دائمی کنگره ملی چین توسط رئیس دیوان محاسبات قرائت می‌شود، جنبه‌های غیر شفاف و مشکل آفرین بودجه را بیشتر نمایان می‌سازد این دیوان خواستار اصلاح مداوم بودجه است. در حال حاضر عمده‌ترین مشکلات بودجه و بودجه ریزی در چین به شرح زیر است:

1- تفاوت اساسی میان بودجه مصوب و بودجه نهایی است. این اختلاف عمده هم در درآمدها و هم در هزینه‌ها قابل مشاهده است.

2- بودجه اساساً بر بهبود کارایی و اثربخشی دولت تأکید دارد و از اصل پاسخگویی دولت غافل شده است یا اینکه حداقل کمتر به این موضوع توجه دارد.

⁹ . Reforming the budgeting process in China
http://www.oecd-ilibrary.org/governance/reforming-the-budgeting-process-in-china_budget-11-5kkgc0zqj8f0

با عنایت به نقش مهمی که بودجه در نظام کارآمد مدیریت مالی ایفا می‌کند، ضرورت دارد تا کشور چین اصلاحات جدیدتری در فرایند بودجه ریزی بعمل آورد تا از این راه مدیریت مالی بخش دولتی را پاسخگوتر و شفافتر نماید.

بخش چهارم: اصلاحات قانون محاسبات چین¹⁰

همانطور که قبلاً بدان اشاره شد قانون محاسبات چین در سال 1994 به تصویب رسید و مطابق با این قانون، دیوان محاسبات چین تأسیس شد. این قانون در طول مدت 12 سال مورد استفاده قرار گرفت و در این مدت نقاط ضعف و قوت آن مشخص شد عمدتاً از حسابرسان و تیم‌های حسابرسی مستقر در دستگاه‌های مورد رسیدگی درخواست گردید تا ضعف‌ها و نقاط آسیب‌پذیر این قانون را با توجه به تجربیاتی که در حین انجام کار حسابرسی بدست آورده‌اند اعلام نمایند. پس از جمع‌بندی‌های صورت گرفته در این خصوص، پیش‌نویس قانون جدید محاسبات چین توسط دیوان محاسبات تهیه گردید و برای کنگره ملی خلق چین ارسال شد. این کنگره نیز پس از بحث و بررسی و انجام بررسی‌ها و مطالعات کارشناسی قانون جدید را در تاریخ 28 فوریه 2006 تصویب نمود. این قانون از اول ژوئن 2006 به مرحله اجرا درآمده است.

بطور کلی می‌توان گفت که در قانون جدید محاسبات چین، اختیارات دیوان محاسبات افزایش یافته است و لذا حسابرسان می‌توانند با بهره‌گیری از اختیارات و قدرت بیشتر و حمایت‌های قانونی، بهتر به انجام وظیفه بپردازند. نکته قابل توجه دیگر در این قانون هماهنگی قانون جدید محاسبات با سایر قوانین و مقررات در سطح کشور است. در اصلاحیه جدید سعی شده است تا مواردی که قانون محاسبات با قوانین دیگر تناقض داشت مرتفع گردد و به همین لحاظ هماهنگی بیشتری بین این قانون و سایر قوانین کشور ایجاد شده است. نکته سوم که در این قانون قابل مشاهده است آن است که قانون جدید محاسبات وضعیت حال کشور را در نظر داشته و با هدف کمک به توسعه و پیشرفت کشور هماهنگ با سایر بخش‌ها و سازمان‌های چین تدوین گردیده است. همچنین این قانون از کشورهای پیشرو جهان در امر حسابرسی الگو گرفته و خود را با کشورهای پیشرفته جهان هماهنگ نموده است.¹¹

¹⁰ . Decision of the Standing Committee of the National People's Congress on Amending the Audit Law of China
<http://www.asianlii.org/cn/legis/cen/laws/dotscotnpcoatalotproc1049/>

¹¹ در خصوص اصلاح قانون دیوان محاسبات چین و فواید آن با اداره بین الملل آن دیوان تماس گرفته شد و نظرات آنها در این بخش منعکس شده است.

همچنین در نتیجه این اقدام مهم کیفیت کار حسابرسی افزایش یافته و روش‌های حسابرسی ارتقاء و بهبود یافته است. حسابرسان با اصول و استانداردهای حرفه‌ای کار حسابرسی آشنا شده و از آنها در کار حسابرسی خود بهره می‌گیرند.

مهمترین تغییرات و اصلاحات انجام شده در قانون جدید به شرح زیر است:

- قانون جدید محاسبات چین کارایی بالایی و با استقبال هم حسابرسان و هم دستگاههای حسابرسی مواجه شده است.
- عزل و نصب رؤسای دیوان محاسبات استان‌ها، شهرداری‌ها و بخش‌ها پس از دریافت نظرات سازمان حسابرسی رده بالاتر صورت می‌گیرد.
- ارائه گزارش دیوان محاسبات در مورد عملکرد مدیران دستگاههای مورد رسیدگی در سطوح مختلف بویژه از لحاظ پاسخگویی عمومی.
- انجام تحقیق و تفحص در امور دستگاههای دولتی بویژه در خصوص این مسأله که آیا وجوه نقد و درآمدهای حاصل شده به حساب شخصی اشخاص ریخته شده است یا خیر؟
- مهر و موم کردن آن بخش از دارایی‌ها و درآمدهای دولت که بر خلاف قوانین و مقررات کشور بدست آمده و مجازات متخلفان و جلوگیری از تکرار این گونه وقایع.
- بستن حسابهای دستگاههای دولتی و جلوگیری از استفاده و تخصیص بودجه آنها در صورت مشاهده فعالیت‌ها و اقداماتی که دستگاههای مذکور مغایر با قوانین کشور صورت داده‌اند.
- درخواست کمک از دستگاههای دولتی دیگر نظیر سازمان امنیت، سازمان بازرسی، دارایی، مالیات، گمرک، سازمان قیمت گذاری و مدیریت صنایع و بازرگانی و غیره برای کمک به امر حسابرسی.

- تشکیل تیم حسابرسی و اعلام موضوع حسابرسی به دستگاه مورد رسیدگی سه روز قبل از انجام حسابرسی و نیز انجام حسابرسی بی درنگ در دستگاه مورد رسیدگی در شرایط خاص.
- سازمانهای حسابرسی در کل کشور مکلف شده‌اند تا کارایی حسابرسی را بهبود بخشند.
- حسابرسان می‌توانند با جمع‌آوری استشهاد و مطالعه اسناد و مدارک حسابداری مالی در مورد سازمانها و اشخاص تحقیق و تفحص بعمل آورده در صورت لزوم به حقیقت یابی پردازند.
- تیم حسابرسی قبل از ارسال گزارش‌های خود برای دیوان محاسبات باید نظرات دستگاه مورد رسیدگی را اخذ نماید. دستگاه مورد رسیدگی موظف است ظرف مدت 10 روز پاسخ خود را ارائه کند. تیم حسابرسی گزارش خود را بطور منظم به پاسخ دستگاه مورد رسیدگی خواهد کرد.
- دیوان محاسبات مجازات‌هایی را مطابق با قانون علیه دستگاههای مورد رسیدگی اعمال خواهد کرد.
- چنانچه دستگاه مورد رسیدگی از دادن حساب سرباز زند و مانع از انجام حسابرسی شده و یا اطلاعات غلط به دیوان محاسبات ارائه کند، دیوان می‌تواند به دستگاه موردنظر اخطار دهد و چنانچه آن دستگاه اعتنا نکند، مسئولیت قانونی بر عهده مدیریت آن دستگاه خواهد بود.
- در صورت تخلف با اشخاص متخلف مطابق با قانون برخورد خواهد شد و چنانچه موضوع به بحث کیفی تبدیل شود موضوع از طریق محاکم قضایی پیگیری خواهد شد.
- در صورت تخلفات مالی و زیان و ضرر به بودجه و دارایی‌های دولتی، مسئولان مربوط باید مبالغ مربوط را در مورد زمان تعیین شده به خزانه دولت بازگردانند.
- تصمیمات حسابرسی اتخاذ شده توسط دیوان محاسبات برای دستگاههای مورد رسیدگی لازم الاجراست.
- چنانچه دستگاه مورد رسیدگی از گزارش حسابرسی تهیه شده راضی نباشد، می‌تواند درخواست انجام حسابرسی مجدد نماید.

- چنانچه شخصی علیه حسابرسان اقدام کند و یا ادعای خلاف واقع نماید، آن شخص به مجازات‌های مشخص شده در قانون محکوم خواهد شد و یا به مراجع قضایی معرفی می‌گردد.

- چنانچه حسابرس از قدرت در جهت منافع شخصی سوء استفاده نماید و یا در انجام وظایف خود قصور نماید و یا اسرار و اطلاعات محرمانه دولتی را فاش کند، به مجازات‌های مشخص شده در قانون محکوم شده و یا به مراجع قضایی معرفی می‌گردد.

نتیجه گیری:

قانون دیوان محاسبات و نظام نظارت مالی در کشور چین در سال 1994 به تصویب رسید و در سال 2006 مورد بازبینی قرار گرفته است. دیوان محاسبات چین ظرف مدت 21 سال گذشته توانسته است خود را با آخرین متدولوژی‌ها، استانداردها، دستورالعمل‌ها و نظام‌های حسابرسی داخلی، مستقل و نظارتی جهان هماهنگ نماید.

ماده 91 قانون اساسی جایگاه قانونی حسابرسی و نظارت مالی در چین را مشخص نموده است. نهادهای حسابرسی در چین زیر نظر دولت‌های خلق چین فعالیت می‌کنند و در واقع بخشی از قوه مجریه به حساب می‌آیند. دیوان محاسبات چین در واقع یکی از وزارتخانه‌های این کشور است که در شورای وزیران عضویت دارد و مستقیماً زیر نظر نخست وزیر این کشور فعالیت می‌کند. این سازمان نسبت به برنامه‌ریزی و انجام کار حسابرسی کل کشور مبادرت ورزیده و گزارش‌های خود را به شورای وزیران ارائه می‌کند.

در قانون محاسبات چین و نیز در مقررات اجرایی قانون مذکور، وظایف و مسئولیت‌های دیوان محاسبات چین عبارتند از: اجرای بودجه و رسیدگی به درآمدها و هزینه‌های دولتی در سطوح مربوطه و حسابرسی نهاد هایی که از بودجه دولت استفاده می‌کنند. دیوان محاسبات چین دارای اختیارات و اقتدار بسیار بالایی است از جمله آنکه می‌تواند متخلفان را معرفی کرده و علیه آنان به اعمال مجازات پرداخته و نیز اختیار وسیعی برای اعلام و انتشار نتایج کار حسابرسی دارد.

با آغاز اصلاحات اقتصادی در دهه 1980 تقاضا برای انجام کنترل‌های داخلی بهتر در شرکت‌ها قوت گرفت و ضرورت نظارت توسط نظام حسابرسی داخلی را ایجاد کرد. در چین ضرورت انجام حسابرسی داخلی و کنترل‌های داخلی به دلیل توسعه سریع اقتصادی ناشی از سیاست اقتصاد بازار آزاد و در نتیجه آن تأسیس هزاران شرکت در این کشور می‌باشد. اجرای سیاست‌های اصلاحی دولت در حوزه اداری کشور نیز دلیل

دیگری بر رواج حسابرسی داخلی در چین است. در چین واحد حسابرسی داخلی به دو صورت ایجاد شده و عمل می‌کند: در مورد اول این واحد در شرکت‌های دولتی تأسیس می‌شود و این واحد زیر نظر هیأت مدیره شرکت فعالیت می‌کند و به آن گزارش می‌دهد. در مورد دوم واحد حسابرسی داخلی در درون ذیحسابی‌ها تأسیس شده و به فعالیت می‌پردازند و به ذیحساب و یا مدیر ارشد سازمان یا وزارتخانه موردنظر گزارش می‌دهد.

چین اصلاحات گسترده‌ای را در نظام بودجه ریزی خود طی ده سال گذشته اعمال کرده است. این اصلاحات شامل تهیه بودجه، تصویب، اجرای بودجه و حسابرسی آن می‌شود. در سال 1999 بسته پیشنهادی اصلاح بودجه ارائه گردیده بود که اصلاح بودجه سه هدف اصلی داشت: افزایش شفافیت، بهبود پاسخگویی و بهبود بودجه ریزی. علیرغم پیشرفت‌های سریع اقتصادی در چین، بودجه و مسائل ناشی از آن، از جمله چالش‌های بزرگ دولت چین بشمار می‌رود. گزارش‌های سالانه دیوان محاسبات در کمیته دائمی کنگره ملی چین توسط رئیس دیوان محاسبات قرائت می‌شود، جنبه‌های غیر شفاف و مشکل آفرین بودجه را بیشتر نمایان می‌سازد این دیوان خواستار اصلاح مداوم بودجه است.

قانون محاسبات چین پس از 12 سال استفاده مورد بازنگری قرار گرفت. برای اصلاح این قانون عمدتاً از حسابرسان و تیم‌های حسابرسی مستقر در دستگاه‌های مورد رسیدگی درخواست گردید تا ضعف‌ها و نقاط آسیب پذیر این قانون را با توجه به تجربیاتی که در حین انجام کار حسابرسی بدست آورده‌اند اعلام نمایند. پس از جمع‌بندی‌های صورت گرفته در این خصوص، پیش نویس قانون جدید محاسبات چین توسط دیوان محاسبات تهیه گردید و برای کنگره ملی خلق چین ارسال شد. این کنگره نیز پس از بحث و بررسی و انجام بررسی‌ها و مطالعات کارشناسی قانون جدید را در تاریخ 28 فوریه 2006 تصویب نمود. این قانون از اول ژوئن 2006 به مرحله اجرا درآمده است.

بطور کلی می‌توان گفت که در قانون جدید محاسبات چین، اختیارات دیوان محاسبات افزایش یافته است و لذا حسابرسان می‌توانند با بهره‌گیری از اختیارات و قدرت بیشتر و حمایت‌های قانونی، بهتر به انجام وظیفه بپردازند. نکته قابل توجه دیگر در این قانون هماهنگی قانون جدید محاسبات با سایر قوانین و مقررات در سطح کشور است. در اصلاحیه جدید سعی شده است تا مواردی که قانون محاسبات با قوانین دیگر تناقض داشت مرتفع گردد و به همین لحاظ هماهنگی بیشتری بین این قانون و سایر قوانین کشور ایجاد شده است. نکته سوم که در این قانون قابل مشاهده است آن است که قانون جدید محاسبات وضعیت حال کشور را در نظر داشته و با هدف کمک به توسعه و پیشرفت کشور هماهنگ با سایر بخش‌ها و سازمانهای چین تدوین گردیده است.

منابع و مأخذ

About the national Audit Office of People's Republic of China
http://www.cnao.gov.cn/main/articleshow_ArtID_952.htm

Audit Law of the People's Republic of China
http://www.cnao.gov.cn/main/articleshow_ArtID_952.htm

Audit System in China
http://www.cnao.gov.cn/main/AboutUs_ArtID_727.htm

Audit procedures in China
http://www.cnao.gov.cn/main/AboutUs_ArtID_1081.htm

China's Political System
<http://www.china.org.cn/english/Political/25060.htm>

CIA The World Fact book-China
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html>

Constitution of People's Republic of China
<http://english.peopledaily.com.cn/constitution/constitution.html>

CNAO's Major Achievements in Government Auditing
http://www.cnao.gov.cn/main/AboutUs_ArtID_1083.htm

Decision of the Standing Committee of the National People's Congress on Amending the Audit Law of China
[/http://www.asianlii.org/cn/legis/cen/laws/dotscotnpcoatalotproc1049](http://www.asianlii.org/cn/legis/cen/laws/dotscotnpcoatalotproc1049)

Reforming the budgeting process in China

http://www.oecd-ilibrary.org/governance/reforming-the-budgeting-process-in-china_budget-11-5kggc0zqj8f0
